

Міністерство освіти і науки України
Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна
Кафедра українознавства

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

В.о. директора ННІ філософії,
культурології, політології
Іван КАРПЕНКО

“30” червня 2025 р.

Робоча програма навчальної дисципліни

Грантрайтинг у міській сфері

рівень вищої освіти бакалавр
галузь знань 03 Гуманітарні науки
спеціальність 034 Культурологія
освітня програма Урбаністичні студії
спеціалізація _____
вид дисципліни обов'язкова
факультет філософський

2025/2026 навчальний рік

Програму рекомендовано до затвердження Вченою радою філософського факультету
Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна
Протокол від “30” червня 2025 р. №5

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ: Анастасія БОЖЕНКО, кандидат історичних наук, старший
викладач кафедри українознавства
Вікторія НЕСТЕРЕНКО, кандидат історичних наук, старший викладач кафедри
українознавства

Програму схвалено на засіданні кафедри українознавства

Протокол від “27” червня 2025 р. №12

В.о. зав. кафедри українознавства

Наталя АКСЬОНОВА

Програму погоджено з гарантом освітньої програми “Урбаністичні студії”

Гарант освітньої програми
“Урбаністичні студії”

Дмитро ЧОРНИЙ

Програму погоджено методичною комісією філософського факультету
Протокол від “25 ” червня 2025 року №10

Голова методичної комісії
філософського факультету

Сергій ГОЛІКОВ

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Грантрайтинг у міській сфері» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавр за спеціальністю 034 «Культурологія», освітня програма «Урбаністичні студії».

1. Опис навчальної дисципліни

1.1. Мета викладання навчальної дисципліни – сформувати у здобувачів необхідні компетенції з грантрайтингу та навички для їх використання у професійній діяльності.

1.2. Основні завдання вивчення дисципліни: ознайомитися з основними засадами пошуку грантових програм, навчитися формулювати положення грантової заяви та втілювати отримані навички у подальшій професійній діяльності, розуміти засади складання бюджету проєкту.

1.3. Кількість кредитів 3

1.4. Загальна кількість годин 90

1.5. Характеристика навчальної дисципліни
Нормативна
Денна форма навчання
Рік підготовки
4-й
Семестр
7-й
Лекції
16 год.
Практичні, семінарські заняття
16 год.

1.6. Здобувачі повинні набути компетентності:

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;

ЗК 3. Здатність застосовувати знання на практиці;

ЗК 5. Розуміння зобов'язань щодо безпеки;

ЗК 6. Навички використання інформаційно-комунікаційних технологій; письмове та усне спілкування іноземною мовою.

Спеціальні (фахові) компетентності

ФК 8. Компетентності з письмового й усного представлення наукового матеріалу та аргументування, презентування та захисту наукових робіт;

ФК 9. Компетентності з викладання культурологічних дисциплін у різних типах навчальних закладів;

ФК 11. Мати навички зі створення і менеджменту проєктів у міському середовищі; ФК

14. Мати навички викладацької і педагогічної роботи, методики викладання культурологічних дисциплін.

1.7. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми, здобувачі повинні демонструвати такі результати навчання:

Матриця відповідності освітнього компонента	Методи навчання	Форми оцінювання
ОК32. «Менеджмент проєктів у міському просторі», методів навчання та форм оцінювання, які використовуються, програмним результатам		

навчання, визначеним освітньо-професійною програмою «Урбаністичні студії». Результати навчання

ПРН 6. Мати навички з соціально-гуманітарних та інформаційних технологій в обсязі, необхідному для використання їх методів в обраній професії культуролога;

Пояснювально ілюстративний, пояснювально рецептивний, репродуктивний, проблемний виклад, евристичний, проблемнопошуковий, дослідницький, метод оволодіння новими знаннями, методи стимулювання інтересу до навчання, методи контролю та корекції за ефективністю навчальнопізнавальної, а також методи дистанційного навчання та оцінювання на платформах Moodle, Zoom або Google Meet.

- Підготовка відповідей за навчальними питаннями
- теми, усне опитування та навчальна дискусія; виконання тестових завдань; підготовка та захист доповідей, презентацій доповідей (в тому числі за результатами групової роботи), підготовка та захист есе, виконання, презентація та обговорення ситуаційних завдань, аналіз та обговорення кейсів, залікова робота.

ПРН 10. Вміти навчатись і працювати самостійно, бути спроможним генерувати нові ідеї та теорії;

ПРН 12. Уміти систематизувати та класифікувати знання з теорії та історії міського простору, писати культурологічні тексти;

ПРН 14. Демонструвати здатність використовувати професійнопрофільовані знання, уміння й навички в галузі культурологічних дисциплін для дослідження та прогнозування розвитку суспільних явищ і процесів

1.8. Попередніми умовами до вивчення дисципліни є опанування ОК30 Педагогіка, ОК15 Культура Відродження, ОК14 Культура містобудування, ОК13 Основи інформатики і комп'ютерної техніки, ОК2 Місто в історії та культури

2. Тематичний план навчальної дисципліни

Розділ 1. Підготовка до проєктної діяльності. Тема 1. Вступ.

Предмет і завдання курсу. Література до курсу. Визначення понять міський простір, менеджмент, проєкт. Методи визначення актуальності проєкту.

Тема 2. Успішні соціальні та культурні проєкти в світі.

Докладний аналіз кількох успішних проєктів різних типів. Визначення критеріїв їх успіху, ризиків, з якими вони стикались та методів вирішення цих ризиків.

Тема 3. Успішні соціальні та культурні проєкти в Україні.

Визначення регіональних особливостей втілення проєктів в Україні. Які світові практики відповідають українським реаліям та навпаки. Особливості міського простору як середовища для втілення проєктів.

Тема 4. Розробка плану втілення ідеї.

Поняття «цільова аудиторія». Визначення логічної структури заходів щодо втілення проєкту. Рекламна кампанія щодо просування власного проєкту.

Тема 5. Формування команди.

Менеджмент управління персоналом. Менеджмент волонтерських програм. Основні якості успішного лідера. Типи структур управління командою.

Тема 6. Підготовка цільової аудиторії до проєкту.

Ведення соціальних мереж. Визначення найкращої соціальної мережі для просування проєкту. Налагодження зв'язків із медіа.

Розділ 2. Етапи реалізації проєкту

Тема 1. Законодавча база щодо ведення проєктної діяльності.

Правові засади ведення проєкту. Неприбуткові організації. Основні аспекти податкової звітності.

Тема 2. Підготовка бюджету.

Розробка бюджету проєкту, основні статті витрат. Визначення непередбачуваних витрат. Податки.

Тема 3. Фандрайзінг.

Види джерел для фінансування проєктної діяльності. Пошук найкращої фандрайзингової стратегії. Особливості ведення комунікації із пожертвувачами.

Тема 4. Грантрайтинг.

Ресурси, на яких розміщують гранти. Види грантової допомоги. Особливості складання грантової заявки.

Тема 5. Ризики та їх усунення.

Поняття «ризик» у проєктній діяльності. Можливість передбачувати ризики та аналізувати досвід подібних проєктів. Методи усунення ризиків.

Тема 6. Оцінка успішності проєкту.

Методики оцінювання успішності проєктів. Важливість зовнішніх та внутрішніх рецензій на проєкт.

Тема 7. Перевірка життєздатності проєктів.

Презентації студентських проєктів та оцінка їх життєздатності у міському просторі.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин					
	денна форма					
	усього	у тому числі				
		л.	с.	лаб.	інд.	с. р.
1	2	3	4	5	6	7
Розділ 1. Підготовка до проєктної діяльності.						
Тема 1. Вступ.	8	2	2			4
Тема 2. Успішні соціальні та культурні проєкти в світі.	6		2			4
Тема 3. Успішні соціальні та культурні проєкти в Україні.	6	2				4
Тема 4. Визначення актуальності проєкту, формулювання ідеї.	6		2			4
Тема 5. Формування команди.	6	2				4
Тема 6. Міська історія	6	2				4
Тема 7. Підготовка цільової аудиторії до проєкту	6		2			4
Разом за розділом 1	44	8	8			28
Розділ 2. Етапи реалізації проєкту						
Тема 1. Законодавча база щодо ведення проєктної діяльності.	6	2				4
Тема 2. Підготовка бюджету проєкту.	8	2	2			4
Тема 3. Фандрайзінг.	6	2				4
Тема 4. Грантрайтинг.	6		2			4
Тема 5. Ризики та їх усунення.	6	2				4
Тема 6. Оцінка успішності проєкту.	6		2			4
Тема 7. Краштест проєктів.	8		2			6
Разом за розділом 2	46	8	8			30
Всього	90	16	16			58

4. Темі семінарських (практичних, лабораторних) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денне	Заочне
1	Успішні соціальні та культурні проєкти в Україні	2	
2	Визначення актуальності проєкту, формулювання ідеї.	2	
3	Підготовка цільової аудиторії до проєкту	2	

4	Законодавча база щодо ведення проєктної.	2	
5	Підготовка бюджету проєкту	2	
6	Грантрайтинг	2	
7	Оцінка успішності проєкту	2	
8	Краштест проєктів.	2	
	Разом	16	

5. Завдання для самостійної робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин
1	<i>Тема 1. Вступ.</i> Завдання: Подумайте та запишіть ідею проєкту, над яким вам було б цікаво працювати.	4
2	<i>Тема 2. Успішні соціальні та культурні проєкти в світі.</i> Завдання: Проаналізуйте 3 успішні проєкти зі світової практики.	4
3	<i>Тема 3. Успішні соціальні та культурні проєкти в Україні.</i> Визначення регіональних особлив. Завдання: Порівняйте закординні проєкти з аналогічними українськими ідеями.	4
4	<i>Тема 4. Розробка плану втілення ідеї.</i> Завдання: Розробіть план реалізації своєї ідеї.	6
5	<i>Тема 5. Формування команди.</i> Завдання: Проаналізуйте, представники яких спеціальностей мають бути залучені до реалізації вашого проєкту.	4
6	<i>Тема 6. Підготовка цільової аудиторії до проєкту.</i> Завдання: Розробіть контент план щодо інформування про ваш проєкт.	4
7	<i>Тема 1. Законодавча база щодо ведення проєктної діяльності.</i> Завдання: Прочитайте та проаналізуйте наведені у лекції закони, що регулюють проєктну діяльність.	4
8	<i>Тема 2. Підготовка бюджету.</i> Завдання: Підготуйте бюджет проєкту.	4
9	<i>Тема 3. Фандрайзінг.</i> Завдання: Розробіть фандрайзінгову стратегію проєкту.	8
10	<i>Тема 4. Грантрайтинг</i> Завдання: знайдіть 3-5 грантів, з якими можна втілити ваш проєкт.	8

11	Тема 5. Ризики та їх усунення. Завдання: Проаналізуйте мінімум 5 ризиків, що загрожують вашому проєкту.	4
12	Тема 6. Оцінка успішності проєкту. Завдання: Наведіть 2 методики, за якими ви зрозумієте рівень якості вашого проєкту.	4
Всього		58

6.Індивідуальні завдання

Індивідуальні завдання непередбачені.

7.Методи навчання

Під час навчання використовуються наступні методи: підготовка до вивчення нового матеріалу, вивчення нового матеріалу, закріплення вправ, індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні, стимулювання та релаксації.

За умови переходу на дистанційне навчання лекції будуть проводитись на платформі Google meet. Завдання до курсу та необхідні матеріали будуть розміщені на платформі Moodle.

7. Методи контролю

Усне опитування, поточне тестування, оцінювання виконаних завдань, залік (тестові завдання).

Критерії оцінювання поточної успішності:

Кількість балів	Критерії оцінювання
45-60	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважної причини, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, вміння мислити абстрактно і узагальнено, здатність публічно представити матеріал.
31-44	Систематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність пропусків занять без поважних причин, відпрацювання тем практичних занять, пропущених з поважної причини, виконання завдань до кожного практичного заняття, висока активність роботи на практичному занятті, засвоєння всього обсягу матеріалу, повні та обґрунтовані відповіді з несуттєвими помилками при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, уміння сформулювати своє ставлення до певної проблеми теми, здатність публічно представити матеріал

26-30	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, виконання завдань до кожного практичного заняття, активна робота на практичних заняттях, засвоєння основних положень курсу, допущення декількох незначних помилок при виконанні завдань, здатність визначення теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
21-25	Наявність пропущених лекцій та практичних занять, відпрацювання тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконання завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу, неповні відповіді при виконанні завдань, складності при визначенні теоретичних питань, на які розраховані завдання, здатність публічно представити матеріал.
16-20	Несистематичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважних причин, наявність декількох невідпрацьованих тем пропущених практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, участь у роботі на практичних заняттях, засвоєння окремих положень матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення помилок при виконанні завдань, великі складності при визначенні теоретичних питань на які розраховані завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
11-15	Епізодичне відвідування лекцій та практичних занять, відсутність на заняттях без поважної причини, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять, епізодична відсутність виконаних завдань, пасивна робота на практичних заняттях (участь у роботі останніх лише за наявності стимулу з боку викладача), наявність певного уявлення щодо матеріалу тем змістовного розділу, неповні відповіді, допущення значної кількості помилок при виконання завдання, невміння визначити теоретичні питання, на які розраховано завдання, невпевнені навички публічного представлення матеріалу.
6-10	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, наявність невідпрацьованих тем пропущених лекцій та практичних занять. систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдань, нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання.
0-5	Систематичні пропуски лекцій та практичних занять без поважних причин, теми пропущених лекцій та практичних занять не відпрацьовані, систематична відсутність виконаних завдань, пасивність у роботі на практичних заняттях, відсутність знань, неповні, необґрунтовані відповіді, допущення істотних помилок при виконанні завдання. Нездатність визначити теоретичні питання, на які розраховані завдання, невміння публічно представити матеріал.

Здобувач освіти не допускається до сесії, якщо він не набрав впродовж

семестру 10 балів.

9.Схема нарахування балів

Поточний контроль, самостійна робота, індивідуальні завдання													Залік	Сума			
Розділ 1						Розділ 2						Контрольна робота, передбачена навчальним планом			Індивідуальне завдання	Разом	
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7					
5	5	5	5	5	5	5	5	4	4	4	4	4			60	40	100

T1, T2 ... – теми розділів.

Шкала оцінювання

Сума балів за всі види навчальної діяльності протягом семестру	Оцінка	
	для чотирирівневої шкали оцінювання	для дворівневої шкали оцінювання
90 – 100	відмінно	задовільно
70-89	добре	
50-69	задовільно	
0-49	незадовільно	незадовільно

10.Рекомендована література

Основна література

1. Грантрайтинг у міській сфері : методичні рекомендації до організації семінарських занять і самостійної роботи з курсу для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня освітньо-професійної програми "Урбаністичні студії" [Електронний ресурс] / укладач В. О. Нестеренко. – Харків : Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна, 2025. – 27 с. <https://ekhnuir.karazin.ua/items/856e3e91-81a0-432c-b31f-1c98b631009b/full>
2. Євдокимова І. А. Соціальне проектування та фандрайзинг у соціальній роботі : навчальнометодичні матеріали для студентів / І. А. Євдокимова. – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011 . – 47 с.
3. Довгань Л. Є. Стратегічне управління : навчальний посібник для вузів /

Людмила Євгенівна Довгань, Юрій Васильович Каракай, Ліна Петрівна Артеменко . – 2-ге вид . – Київ : ЦУЛ, 2011 . – 439 с.

4. Краплич Р. Основи життєздатності неприбуткових організацій і мобілізація громади. Посібник для осередків громадської активності. – Рівне, 2008. – 120 с.
5. Менеджмент волонтерських програм. – Київ, 2013. – 104 с.
6. Пуртов В. Ф. Менеджмент організацій : навчальний посібник. – Харків : Видавництво ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2015 . – 151 с.
7. Tempel Eugene R., Seiler Timothy L., Burlingame Dwight F. Achieving Excellence in Fundraising, 4th Ed. — Jossey-Bass, 2018. — 581 p.

Допоміжна література

1. Безпалько, О.В. Соціальна робота в громаді : навчальний посібник для вузів. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005 . – 170 с.
2. Капська А. Й. Соціальна робота : навчальний посібник для вузів. – Київ : Центр навчальної літератури, 2005. – 325 с.
3. Campbell B. Listening to your donors: the nonprofit's practical guide to designing and conducting surveys that improve communication with donors, refine marketing methods, make fundraising appeals more effective, increase your income. – San Francisco; Washington; London : Jossey-Bass, 2000 . – 214 с.
4. Bennett Roger. Nonprofit Marketing and Fundraising: A Research Overview. - Routledge, 2018. — 116 p.
5. Pettey J.G. (Ed.) Nonprofit Fundraising Strategy: A Guide to Ethical Decision Making and Regulation for Nonprofit Organizations by Janice Gow + Website. Wiley, 2013. — 460 p.
6. Harris Maxine, O’Leary Michael B. Lessons for Non-Profit and Start-Up Leaders: Tales from a Reluctant CEO. - Rowman & Littlefield Publishers, 2017. — 196 p

11. Посилання на інформаційні ресурси в Інтернеті, відео-лекції, інше методичне забезпечення

1. <http://www.canactions.com/> Canactions
2. <https://warm.if.ua/> Тепле місто
3. <https://biggggidea.com> Краудфандинг
4. <https://www.indiegogo.com/> Indiegogo